

A félkegyelmű

Egyszer egy félkegyelmű(1) ember kiment az erdőbe fát vágni.

Ahogy fát vágott, egyszer csak ásított(2) egy nagyot.

Nagyon megijedt, mert azt hallotta, hogy aki egymás után háromszor ásít, az meghal.

Dolgozott tovább, de hamarosan másodszor is ásított, sőt harmadszor is.

No, ha háromszor ásított, akkor ő most halott(3), gondolta a félkegyelmű.

Lefeküdt hát az erdő közepén a földre és nem mozdult(4).

Otthon várta a felesége a vacsorával, de a félkegyelmű nem jött haza.

Az asszony(5) meg a szomszédok keresni kezdték.

Kimentek az erdőbe, s meg is találták a félkegyelműt.

Sírtak a szomszédok, sírt a szegény asszony, mert mindannyian azt hitték, a félkegyelmű valóban meghalt. Mentek szomorúan kifelé az erdőből, egyszer csak az út kétfelé ágazott(6).

- Merre menjünk? Merre rövidebb? - kérdezték egymástól a szomszédok.

Meghallotta ezt a "halott", és kinyitotta a szemét.

- Én amíg éltem, mindig arra jártam - mondta és a baloldali útra mutatott.

Erre a szomszédok látták, hogy a félkegyelmű nem is halt meg igazán.

Letették hát a földre, és azt mondták neki:

- No, ha eddig arra jártál, most is arra fogsz!

Erre a félkegyelmű felkelt a földről, és a szomszédokkal együtt hazagyalogolt(7) a faluba.

(magyar népmese)

Szómagyarázatok magyarul

(1) félkegyelmű: bolond, kissé "idióta"

(2) ásítani: amikor fáradtak vagyunk, ásítunk: nagyra nyitjuk a szánkat...

(3) halott: aki már nem él, meghalt

(4) nem mozdult: passzív volt / nem csinált semmit, csak feküdt a földön

(5) asszony (itt): feleség

(6) az út kétfelé ágazott: volt egy út jobbra, egy másik út pedig balra

(7) hazagyalogolni: gyalog hazamenni

A félkegyelmű

feladatok

1. Tegye sorrendbe a történet mondatait!

1. Egyszer egy félkegyelmű ember
kiment az erdőbe fát vágni.

Sírtak a szomszédok, sírt a szegény asszony, mert mindannyian azt hitték, a félkegyelmű valóban meghalt. Mentek szomorúan kifelé az erdőből, egyszer csak az út kétfelé ágazott.

Erre a szomszédok látták, hogy a félkegyelmű nem is halt meg igazán. Letették hát a földre, és azt mondták neki:

Dolgozott tovább, de hamarosan másodszor is ásított, sőt harmadszor is. No, ha háromszor ásított, akkor ő most halott, gondolta a félkegyelmű.

Lefeküdt hát az erdő közepén a földre és nem mozdult. Otthon várta a felesége a vacsorával, de a félkegyelmű nem jött haza.

Az asszony és a szomszédok keresni kezdték. Kimentek az erdőbe, s meg is találták a félkegyelműt.

- No, ha eddig arra jártál, most is arra fogsz!
Erre a félkegyelmű felkelt a földről, és a szomszédokkal együtt hazagyalogolt a faluba.

Ahogy fát vágott, egyszer csak ásított egy nagyot.
Nagyon megijedt, mert azt hallotta, hogy aki egymás után háromszor ásít, az meghal.

- Merre menjünk? Merre rövidebb? - kérdezték egymástól a szomszédok.
Meghallotta ezt a "halott", és kinyitotta a szemét.
- Én amíg éltem, mindig arra jártam - mondta és a baloldali útra mutatott.

2. Egészítse ki az igéket múlt időben!

[→ múlt idő, alanyi ragozás](#)

[→ múlt idő, tárgyas ragozás](#)

Egyszer egy félkegyelmű ember az erdőbe fát vágni. (*kimegy*)

Ahogy fát vágott, egyszer csak egy nagyot. (*ásít*)

Nagyon, mert azt, hogy aki után háromszor ásít, az meghal. (*megijed, hall*)

..... tovább, de hamarosan másodszor is, sőt harmadszor is. *(dolgozik, ásit)*

No, ha háromszor, akkor ő most halott, a félkegyelmű. *(ásít, gondol)*

..... hát az erdőben a földre, és nem *(lefekszik, mozdul)*

Otthon a felesége a vacsorával, de a félkegyelmű nem

..... haza. *(vár, jön)*

Az asszony meg a szomszédok keresni *(kezd)*

..... az erdőbe, s meg is a félkegyelműt. *(kimegy, talál)*

..... a szomszédok, a szegény asszony, mert mindannyian

azt, hogy a félkegyelmű halott. *(sír, sír, hisz)*

..... szomorúan kifelé az erdőből, egyszer csak az út kétfelé

..... *(megy, ágazik)*

- Merre menjünk? Merre rövidebb? - egymástól a szomszédok. *(kérdez)*

..... ezt a "halott", és a szemét. *(meghall, kinyit)*

- Én amíg, mindig arra - és a

baloldali útra *(jár, mond, mutat)*

Erre a szomszédok, hogy a félkegyelmű nem is meg

igazán. *(lát, hal)*

..... hát a földre, és azt: *(letesz, mond)*

- No, ha eddig arra, most is arra fogsz! *(jár)*

Erre a félkegyelmű a földről, és a szomszédokkal együtt

..... a faluba. *(felkel, hazagyalogol)*

3. Keresse meg a szavak ellentétét a szövegben!

1. vidáman
2. férj
3. bejöttek
4. meglátta
5. lefeküdt a földre
6. hosszabb
7. jobboldali
8. nevettek

A félkegyelmű

megoldások

1. Egyszer egy félkegyelmű ember kiment az erdőbe fát vágni.
6. Sírtak a szomszédok, sírt a szegény asszony, mert mindannyian azt hitték, a félkegyelmű valóban meghalt. Mentek szomorúan kifelé az erdőből, egyszer csak az út kétfelé ágazott.
8. Erre a szomszédok látták, hogy a félkegyelmű nem is halt meg igazán. Letették hát a földre, és azt mondták neki:
3. Dolgozott tovább, de hamarosan másodszor is ásított, sőt harmadszor is. No, ha háromszor ásított, akkor ő most halott, gondolta a félkegyelmű.
4. Lefeküdt hát az erdő közepén a földre és nem mozdult. Otthon várta a felesége a vacsorával, de a félkegyelmű nem jött haza.
5. Az asszony és a szomszédok keresni kezdték. Kimentek az erdőbe, s meg is találták a félkegyelműt.
9. - No, ha eddig arra jártál, most is arra fogsz! Erre a félkegyelmű felkelt a földről, és a szomszédokkal együtt hazagyalogolt a faluba.
2. Ahogy fát vágott, egyszer csak ásított egy nagyot. Nagyon megijedt, mert azt hallotta, hogy aki egymás után háromszor ásít, az meghal.
7. - Merre menjünk? Merre rövidebb? - kérdezték egymástól a szomszédok. Meghallotta ezt a "halott", és kinyitotta a szemét.
- Én amíg éltem, mindig arra jártam - mondta és a baloldali útra mutatott.

2. Egészítse ki a mondatokat!

Kérjük, ellenőrizze a feladatot a szöveggel!

3. Keresse meg a szavak ellentétét a szövegben!

1. vidáman	szomorúan
2. férj	feleség
3. bejöttek	kiment
4. meglátta	meghallotta
5. lefeküdt a földre	felkelt a földről
6. hosszabb	rövidebb
7. jobboldali	baloldali
8. nevettek	sírtak